

at kun klare trangstilfælde, hvor tjenestemænd er afskåret fra anden hjælp, bør kunne komme i betragtning, og det foreslås derfor indføjet i lovbestemmelsen, at forskud kun kan ydes under ganske særlige omstændigheder.

Vilkårene for lønforskud foreslås fastsat af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, hvorved det bliver muligt at tilpasse betingelserne til de skiftende vilkår for optagelse af almindelige lån.

Til § 47.

Adgangen til at opnå lån i låneforeninger mod afgivelse af forskrivning i henhold til lønnings- og pensionslovens § 34 på løn som sikkerhed har efter foreliggende oplysninger virket tilfredsstillende, efter at der i overensstemmelse med forslag fra tidligere lønningskommissioner efterhånden har fundet en begrænsning sted med hensyn til de låneforeninger, som kan yde lån mod forskrivning. Som hovedregel kan nu kun de af tjenestemandorganisationerne etablerede låneforeninger yde lån mod forskrivning på tjenestemænds løn, og erfaringerne har vist, at der herigennem er tilstrækkelig mulighed for under betryggende former at dække tjenestemænds almindelige finansieringsbehov.

Den i lønnings- og pensionslovens § 34 indeholdte bestemmelse foreslås derfor opretholdt i lovudkastets § 47, stk. 1, men således at der som følge af den stedfundne udvikling indføres en bestemmelse om, at forskrivning på løn kun kan noteres hos den udbetalende myndighed, når den er udstedt til et ved aftale mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen og centralorganisationerne anerkendt låneinstitut.

Det i lønnings- og pensionslovens § 35 fastsatte forbud mod bortgivelse, salg eller pantsætning af endnu ikke udbetalt løn bortset fra de ovenfor nævnte lønforskrivninger er medtaget i udkastets § 47, stk. 2, i omredigeret form. Den bestående henvisning til retsplejelovens bestemmelser om udlæg og arrest er udgået som overflødig.

Til § 48.

Regler om adgang til at træde uden for nummer samt om tjenestefrihed og nedsat tjeneste findes i lønnings- og pensionslovens §§ 10, 13 og 16.

Inden for de i §§ 10 og 13 angivne rammer har der i praksis dannet sig en række muligheder, hvor tilladelse til at træde uden for nummer uden lønning og med fradrag i anciennitet danner grænse til den ene side, og tjenestefrihed med bevarelse af lønning og anciennitet er grænse til den anden side. Imellem disse yderpunkter forekommer bl. a. tilladelse til at træde uden for nummer med hjemmel

på normeringslov for at bevare anciennitet og tjenestefrihed med delvis løn eller mod at betale vikar.

Kommissionen finder det hensigtsmæssigt at samle disse bestemmelser og samtidig skabe grundlag for ensartede retningslinier, der bl. a. kan træde i stedet for den hidtidige normeringslovprocedure med hensyn til tilvejebringelse af hjemmel for bevarelse af anciennitet i en række enkelttilfælde.

I overensstemmelse hermed foreslås der i lovudkastets § 48, stk. 1 og 2, gennemført en ordning, hvorefter de nævnte forskellige former for fraværelse samles under fællesbetegnelsen tjenestefrihed. I stk. 1 anføres tjenestefrihed uden løn og uden anciennitet, som vedkommende minister, eller den han bemyndiger dertil, efter skøn kan give for en periode af mindst 1 måneds og højst 3 års varighed. Dette svarer til den i lønnings- og pensionslovens § 10 hjemlede adgang til at træde uden for nummer, og 1 måned som minimum er valgt for at undgå fradrag i ancienniteten med brøkdele af en måned.

Efter udkastets stk. 2 skal der af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsættes retningslinier for tjenestefrihed, som ydes på andre vilkår. Der vil her på linie med de efter gældende praksis bestående muligheder kunne fastsættes regler om fraværelser med hel eller delvis løn og med løn mod betaling af vikar.

De formål, til hvilke tjenestefrihed kan gives efter stk. 1 og 2, vil som hidtil kunne være af meget varierende karakter såsom midlertidig ansættelse i anden stilling inden eller uden for det offentlige, fortsat uddannelse, herunder studieophold, samt fraværelser forårsaget af tillidshverv eller af private forhold. De vilkår, som fastsættes, må i overensstemmelse med praksis navnlig være afhængige af vedkommende styrelses interesse i de formål, der ligger til grund for ansøgningen.

Nedsat tjeneste kan efter lønnings- og pensionslovens § 16 kun indrømmes kvindelige tjenestemænd med forsørgerpligt over for børn under 18 år. Velmotiverede andragender om nedsat tjenestetid kan også fremkomme med anden baggrund f. eks. som følge af svigtende helbred, og for at undgå tilvejebringelse af lov hjemmel i hvert enkelt tilfælde foreslås der etableret en generel hjemmel.

Imødekommelse af andragender om nedsat tjeneste forudsætter som hidtil, at det er foreneligt med tjenestens tarv, og der må i så henseende påregnes at være forskelle mellem ministerierne og inden for forskellige institutioner under samme ministerium. Ved at tilvejebringe en hjemmel som den foreslåede bliver det muligt at tilpasse sig udviklingen, og ordningen vil i visse tilfælde kunne medvirke til at